

12.05.2020

§ 272

Pitäjänmäen asemanseudun (Pitäjänmäentie) asemakaavan muutossehdotus (nro 12602) ja sen asettaminen nähtäville (sisältää liikennesuunnitelman)

HEL 2016-009018 T 10 03 03

Hankennumero 0563_7

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti panna asian viikoksi pöydälle.

Käsittely

Asian aikana kuultavina olivat arkkitehti Siv Nordström ja liikenneinsinööri Taina Toivanen. Asiantuntijat poistuivat kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Pöydällepanoehdotus:

Anni Sinnemäki: Pyydän asian pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti panna asian pöydälle.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Siv Nordström, arkkitehti, puhelin: 310 37322
siv.nordstrom(a)hel.fi
Taina Toivanen, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37433
taina.toivanen(a)hel.fi
Jarkko Nyman, insinööri (teknistaloudelliset asiat), puhelin: 310 37094
jarkko.nyman(a)hel.fi
Tiina Uusitalo, maisema-arkkitehti, puhelin: 310 20764
tiina.uusitalo(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Sijaintikartta
- 2 Ilmakuva
- 3 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12602 kartta, päivätty 12.5.2020
- 4 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12602 selostus, päivätty 12.5.2020
- 5 Havainnekuva, 12.5.2020
- 6 Liikennesuunnitelma (piir.nro 7057)
- 7 Tilastotiedot
- 8 Vuorovaikutusraportti 12.5.2020 ja asukastilaisuuden (6.3.2020) muistio
- 9 Osa päätöshistoriaa

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta päättää

- asettaa 12.5.2020 päivätyn asemakaavan muutosehdotuksen nro 12602 julkisesti nähtäville 30 päiväksi maankäyttö- ja rakennusasetuksen 27 §:n mukaisesti. Asemakaavan muutos koskee 46. kaupunginosan (Pitäjänmäki, Reimarla, Pitäjänmäen yritysalue) katu- ja liikennealueita (muodostuvat uudet korttelit 46109, 46112, 46113, 46114 ja 46125)
- antaa vuorovaikutusraportista ilmenevät vastineet esitettyihin mielipiteisiin ja kannanottoihin. Päätösasiakirjat ja vuorovaikutusraportti ovat luettavissa kaupunkiympäristön toimialan asiakaspalvelussa, Sörnäistenkatu 1 (puh. 09 310 22111), sekä internet-sivuilla: Päätöksenteko

www.hel.fi/kaupunkiymparisto/fi

- että asemakaavoituspalvelu pyytää ehdotuksesta tarvittavat lausunnot
- valtuuttaa asemakaavoituspalvelun tekemään ehdotukseen vähäisiä muutoksia ja tarkistuksia, jotka eivät olennaisesti muuta ehdotuksen sisältöä
- kehottaa asemakaavoituspalvelua laskuttamaan hakijalta kaavan hyväksymisen jälkeen kaavan laatimis- ja käsittelykustannukset seuraavasti:
 - Spoki Oy: 25 000 euroa

Samalla lautakunta esittää kaupunginhallitukselle

- asemakaavan muutosehdotuksen nro 12602 hyväksymistä, mikäli ehdotuksesta ei tehdä maankäyttö- ja rakennuslain 65 §:n mukaisia muistutuksia eivätkä ehdotuksesta annetut lausunnot anna aihetta asian käsittelemiselle uudelleen kaupunkiympäristölautakunnassa.

Esittelijän perustelut

Kaavaratkaisun keskeinen sisältö

Asemakaavan muutos koskee Pitäjänmäen asemapuistoa vanhoine rakennuksineen sekä radan pohjoispuolen rakentamatonta aluetta

asemapuiston länsipuolella. Lisäksi kaava-alueeseen kuuluu Pitäjänmäentien katualuetta.

Tavoitteena on kehittää alueen lähipalveluja ja kaupunkiympäristöä Pitäjänmäen keskeisimmällä paikalla rautatieaseman ja vilkkaiden runkolinjapysäkkien vieressä. Asemasillan kohdalle on suunniteltu uusi aukio päivittäistavarakauppoineen ja liiketiloineen sekä katosrakennelma yleisille polkupyöräpaikoille. Kaavamuutos mahdollistaa radan pohjoispuolelle asemasillan länsipuolelle uuden asunto- ja liikekorttelin rakentamisen vaihtelevan korkuisine asuinkerrostaloineen. Korkein, 12-kerroksinen asuinrakennus sijoittuu aukion viereen, muut rakennukset ovat 5–8-kerroksisia.

Arvokas asemapuisto asemasillan itäpuolella vanhoine rautatierakennuksineen suojellaan. Pitäjänmäen asemamiljööseen kuuluvat, nykyisin rautatien liikennealueella sijaitsevat puurakennukset osoitteessa Pitäjänmäentie 40 suojellaan ja niille muodostetaan omat tontit.

Uuden korttelin 46125 korttelitehokkuus on $e=1,7$. Asuntokerrosalaa on yhteensä 22 880 k-m² ja liikekerrosalaa 1 920 k-m². Asuinkerrostalontonttien tehokkuudet vaihtelevat välillä $e=2,0$ – $e=2,4$. Asukasmäärän lisäys on n. 570 asukasta.

Kaavaratkaisun yhteydessä on laadittu liikennesuunnitelma, jonka mukaan Sulkapolun valo-ohjattu risteys muutetaan nelihaararisteykseksi palvelemaan uutta radan ja Pitäjänmäentien väliin tulevaa asuinkorttelia. Pitäjänmäentien pyörätiejärjestelyt muutetaan yksisuuntaisiksi ja radanvarren baanaa levennetään ja sen laatutasoa parannetaan.

Kaavaratkaisun toteuttaminen vaikuttaa erityisesti siten, että Pitäjänmäen asemanseutu kehittyy ja vilkastuu lisääntyvän palvelutarjonnan ja asukasmäärän myötä. Asemapuiston rakennuksille etsitään rakennusten kunnostamisesta kiinnostuneet omistajat ja arvokas puistomiljöö muutetaan yleiseksi puistoksi kaupunkilaisten käyttöön.

Päätökset kaavaratkaisun pohjana

Kaavaratkaisu edesauttaa kaupungin strategisten tavoitteiden toteutusta. Kaavaratkaisu on pääosin Helsingin yleiskaavan 2016 mukainen, osa alueesta on Helsingin yleiskaavan 2002 mukainen.

Alueen lähtökohdat ja nykytilanne

Kaavamuutosalueella, rantaradan pohjoispuolella, on vanha asemamiljöö ja sen jatkeena lännessä metsäinen mäki-alue, jolla on kevyen liikenteen reittejä. Radan vastakkaisella puolella on entistä ratapiha-

aluetta ja tavara-asemarakennus. Niiden eteläpuolella on Takkatien yritysalue, jonka keskeinen toimija on Teknos Oy:n maalitehdas.

Kaavamuutosalueen pohjoisreunalla kulkee vilkkaasti liikennöity Pitäjänmäentie runkolinjabusseineen. Pitäjänmäentien pohjoispuolella on asemanseudun ajallisesti kerrostunutta korttelirakennetta. Sulkapolun ympäristöön on rakenteilla uusia asuinkerrostaloja sekä kadunvarren liiketiloja aseman läheisyyteen.

Pääosalla kaava-alueella on voimassa asemakaava vuodelta 1955.

Kaavamuutosalue on tällä hetkellä yksityisten maanomistajien, Helsingin kaupungin sekä Suomen Valtion (Väylävirasto) omistuksessa. Kaavamuutos on tehty yksityisen maanomistajan hakemuksen johdosta. Kaavaratkaisun sisältö on neuvoteltu maanomistajien kanssa.

Kaavaratkaisun kustannukset

Kaavaratkaisun toteuttamisesta aiheutuu kaupungille kustannuksia ilman arvonnalisäveroa seuraavasti:

Johtosiirrot	0,25 milj. €
Kadut ja liikennealueet	2,3 milj. €
Yhteensä	2,5–3,0 milj. €

Asemakaavamuutoksen toteuttaminen edellyttää kaukolämpöjohdon siirtämistä. Mahdollisia tietoliikennekaapelien siirtokustannuksia ei ole huomioitu. Katualueiden kustannukset sisältävät Pitäjänmäentien levennyksen, baanin ja sen edellyttämät tukimuurit junaradan varrella sekä uudet julkiset aukiot ja katualueet.

Lisäksi kunnallistekniikan muutoksista ja rakentamisesta aiheutuu kustannuksia verkonhaltijoille. HSY on esittänyt vesijohdon siirtoa tehtäväksi kadunrakentamisen yhteydessä ja siirron kustannuksiksi on arvioitu noin 350 000 euroa. Helen Sähköverkko Oy:lle kustannuksia aiheutuu sähköverkkojen ja muuntamotilan rakentamisesta.

Asemakaavamuutos nostaa alueen arvoa. Kaupungille kohdistuu yksityisessä omistuksessa olevien tonttien osalta maankäyttökorvauksia. Maankäyttökorvauksista sovitaan maanomistajan kanssa käytävissä maapoliittisissa neuvotteluissa.

Vuorovaikutus kaavan valmisteluajana

Liitteenä olevassa vuorovaikutusraportissa esitetään yhteenvedot kaavan valmisteluajana saaduista viranomaisten kannanotoista ja osallisten mielipiteistä sekä vastineet niissä esitettyihin huomautuksiin.

Viranomaisyhteistyö

Kaavaratkaisun valmistelun yhteydessä on tehty yhteistyötä kaupunkiympäristön toimialan eri tahojen lisäksi seuraavien viranomaistahojen kanssa:

- Väylävirasto (ent. Liikennevirasto)
- Museovirasto
- Espoon kaupunki/ Kaupunkisuunnittelukeskus
- Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus)
- Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes)
- Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL)
- Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY) vesihuolto
- Helen Oy
- Helen Sähköverkko Oy
- kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala / kaupunginmuseo
- Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala / varhaiskasvatuksen tilapalvelut

Viranomaisten kannantotot osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä valmisteluaineistosta kohdistuivat selvitystarpeisiin koskien vesihuoltoa, RKY-kohteiden suojelun tavoitteiden tarkempaa määrittämistä sekä melu-, runkomelu- ja tärinätorjunnan tarvetta. Ilmoitettiin liityntäpaikkojen ja bussipysäkkisyvennyksen tarpeesta kaava-alueella. Kannanotoissa esitetyt asiat on otettu huomioon kaavatyössä siten, että tarvittavia selvityksiä näistä mainituista asioista on teetetty, ja selvitysten tulokset on otettu huomioon kaavaehdotuksen ratkaisuisissa ja kaavamääräyksissä. Polkupyörien liityntäpaikoille on varattu suojakatoksen rakennusala kaava-alueella.

Mielipiteet

Mielipiteet osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä valmisteluaineistosta kohdistuivat rakentumattoman metsäisen osan (kaava-alueen länsiosan) luontoarvoihin ja alueen luontotietopohjan puutteellisuuteen. Pyydettiin selvittämään alueen Metso-arvoja, uhanalaisia ja silmälläpidettäviä luontotyyppisiä sekä keskeisiä lahottajalajeja. Pidettiin asuntojen sijoittamista Teknoksen tehtaana läheisyyteen vähemmän järkevänä turvallisuuden kannalta. Kritisoitiin aukion viereistä asuntotornia liian korkeana ja pidettiin asuntojen sekä kioski- päivittäistavarakaupan ja muiden liiketilojen sijoittamista jalankulkusillan aukion kohdalle huonona, koska tämä kohta nähtiin RKY-alueen suoja-alueena. Asemapuiston uutta kevyen liikenteen reittiä radan vieressä kannatettiin. Mielipiteet on otettu huomioon kaavoitustyössä siten, että kaavoituksen alkuvaiheessa esillä olleen suunnitelmaluonnoksen mukaisesta kioski/liikerakennuksesta on luovuttu ja se on kaavaehdotuksessa korvattu

12.05.2020

mittakaavallisesti sopivammalla pyöräkatoksella. Kirjallisia mielipiteitä saapui 3 kpl.

Tarkemmat perustelut

Tarkemmat kaavaratkaisun perustelut ilmenevät liitteenä olevasta asemakaavaselostuksesta.

Jatkotoimenpiteet

Asemakaavoituspalvelu pyytää kaavaehdotuksesta lausunnot seuraavilta tahoilta:

- Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL)
- Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY)
- Väylävirasto
- Museovirasto
- Uudenmaan ELY-keskus
- kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
- Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes)

Kaupunki käynnistää kaupunginhallituksen 9.6.2014 (§ 685) tekemän päätöksen mukaisen maankäytösopimusmenettelyn yksityisten maanomistajien kanssa.

Kaavaratkaisun hyväksymisestä päättää kaupunginvaltuusto.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Siv Nordström, arkkitehti, puhelin: 310 37322

siv.nordstrom(a)hel.fi

Taina Toivanen, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37433

taina.toivanen(a)hel.fi

Jarkko Nyman, insinööri (teknistaloudelliset asiat), puhelin: 310 37094

jarkko.nyman(a)hel.fi

Tiina Uusitalo, maisema-arkkitehti, puhelin: 310 20764

tiina.uusitalo(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Sijaintikartta
- 2 Ilmakuva
- 3 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12602 kartta, päivätty 12.5.2020
- 4 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12602 selostus, päivätty 12.5.2020
- 5 Havainnekuva, 12.5.2020
- 6 Liikennesuunnitelma (piir.nro 7057)
- 7 Tilastotiedot

8 Vuorovaikutusraportti 12.5.2020 ja asukastilaisuuden (6.3.2020) muistio
9 Osa päätöshistoriaa

Oheismateriaali

1 Mieli-pidekirjeet

Muutoksenhaku

Kustannusten osalta: Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano
Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto

Otteet

Ote
Hakija

Ne mielipiteensä esittäneet, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa

Otteen liitteet

Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano
Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunginkanslia/Villeneuve, Sippola-Alho, Lindén, Hakola
Kymp/Hatu/Koski (laskutus)

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristön toimiala Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus Kaupunkimitauspalvelut Kartat ja paikkatiedot Yksikön päällikkö 08.01.2020 § 2

Nimistötoimikunta 11.12.2019 § 92

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala Kulttuuripalvelukokonaisuus Kaupunginmuseo Kulttuuriperintöyksikkö 4.4.2019